

Kan de sector de groeiende vraag naar warmtepompen aan?

Momenteel kunnen fabrikanten en importeurs de grote vraag naar warmtepompen niet bijbenen. Hoe zal zich dit ontwikkelen? Frank Agterberg, voorzitter van Vereniging Warmtepompen, gaat hierop in, evenals op de andere uitdagingen die de transitie naar warmtepompen met zich meebrengt.

In het actieplan hybride warmtepompen heeft de overheid als doelstelling vastgelegd dat er in 2022, 2023 en 2024 in totaal 125.000 (hybride) warmtepompen in de bestaande bouw bij moeten komen. Voor het huidige kalenderjaar is de prognose dat er 30.000 warmtepompen in bestaande woningen worden geplaatst. In de komende twee jaar moeten er daar dus nog 95.000 bij komen. Volgens Frank Agterberg, voorzitter van Vereniging Warmtepompen, investeren fabrikanten en importeurs fors in hun capaciteit. “Ze zijn in staat om die aantallen te leveren.”

Enquête onder fabrikanten

Agterberg sprak over deze prognoses tijdens het congres Toekomst van de Warmtepomp, dat half november in Den Haag plaatsvond. Hij baseerde zich op een enquête onder de achterban van de Vereniging, die bestaat uit fabrikanten en leveranciers van warmtepompen. Agterberg: “Hugo de Jonge

(Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, red) vraagt ons geregeld of we de aantallen die in het actieplan staan, kunnen leveren. Ik kan antwoorden dat het gaat lukken. Binnen een jaar zijn de wachtlijsten genormaliseerd en zullen we de gevraagde aantallen kunnen leveren.”

Groeiende marktvraag

Frank Agterberg.

Hoewel Agterberg de regering tevreden kan stellen, is het de vraag of het ook voldoende is om aan de marktvraag te voldoen. Er worden namelijk volop warmtepompen besteld, met lange levertijden als gevolg. Hoeveel bestellingen er in de pijplijn zitten voor levering volgend jaar, is echter niet bekend bij Vereniging Warmtepompen. Mede door de verwachte ontwikkelingen op de gasmarkt lijkt het aannemelijk dat de aantallen van dit jaar fors worden overtroffen. Met 95.000 stuks in twee jaar kom je al uit op bijna een verdubbeling in de bestaande bouw. Agterberg wijst erop dat het een minimaal aantal is. “Het daadwerkelijke aantal zou weleens fors hoger kunnen uitvallen.”

Forse stijging in 2026

Vanaf 2026 kunnen fabrikanten en importeurs volgens Agterberg minimaal 300.000 warmtepompen leveren; dat is voor nieuwbouw en bestaande bouw samen. In 2026 jaar zal de vraag naar warmtepompen fors stijgen. Dat komt omdat een (hybride) warmtepomp in bestaande woningen verplicht wordt bij ketelvervanging. Er mag geen stand-alone cv-ketel meer worden geïnstalleerd. Het Economisch Instituut voor de Bouw berekende dat dit leidt tot een marktvraag van 300.000 hybride warmtepompen per jaar. Dat staat gelijk aan 70 procent van de 430.000 cv-ketels die momenteel jaarlijks worden vervangen. Agterberg: “Het verschil zit grotendeels in uitzonderingen op de nieuwe eis, zoals voor oude en/of slecht geïsoleerde woningen. Verder zullen woningen op een warmtenet worden aangesloten

en zal een deel van de bestaande woningen al van een warmtepomp zijn voorzien.”

Warmtepompen in nieuwbouw

Als het aan de overheid ligt, moeten er, zeker vanaf 2026, 100.000 woningen per jaar worden gebouwd. Daarvan zal een groot deel een all-electric warmtepomp krijgen; een deel zal op een warmtenet worden aangesloten. Daarbij lijkt een percentage van 20 procent reëel. Dat betekent dat een vraag van 80.000 overblijft, wat de totale vraag naar warmtepompen (hybride + all-electric) op 380.000 brengt. Volgens Agterberg moet het haalbaar zijn om die te leveren. “Het aantal dat ik noemde, is weer een minimaal aantal. Waarschijnlijk ligt het veel hoger en kunnen we aan de vraag voldoen.”

Prijzdaling lijkt allerminst zeker

Om de grootschalige transitie naar warmtepompen mogelijk te maken, moeten ze volgens de overheid goedkoper worden. Dat is volgens beleidsmakers mogelijk doordat de productie wordt opgeschaald, waardoor de productiekosten per apparaat omlaag kunnen. Of dat werkelijk lukt, vraagt Agterberg zich af. “Het is tricky. Bedrijven investeren zwaar in de uitbreiding van hun productie. Dat moeten ze wel terugverdienen. En warmtepompen zijn geen nieuwe producten, ze worden al op grote schaal geproduceerd, ook in het buitenland. Daarop zijn de huidige prijzen gebaseerd. Verder is de vraag groter dan het aanbod; dat zal niet snel veranderen. Tot slot zijn de materiaalprijzen gestegen en daarvan is het einde niet in zicht. Kortom, de opschaling zal niet automatisch tot een prijsverlaging leiden.”

Verkorting van installatietijd

Een ander doel van de overheid is het versnellen van de installatie. Techniek Nederland zegde toe de installatietijd van warmtepompen van 32 uur terug te brengen tot 16 uur. Agterberg: “Techniek Nederland werkt er ook hard aan om voldoende vakbekwame installateurs op de been te krijgen. Die zullen deels uit de groep van cv-installateurs komen. Verder moet er een kennisplatform voor professionals komen en moet het elektriciteitsnet worden verzaamd. In dat verband is het ook belangrijk warmtepompen slimmer te maken, zodat ze beter kunnen anticiperen op het elektriciteitsaanbod.”

Versnelde woningisolatie

Om woningen met warmtepompen te verwarmen, moeten die woningen hier wel geschikt voor zijn. Dat betekent in veel gevallen dat er geïsoleerd moet worden. Hiervoor wijst Agterberg op het Nationale Isolatie Programma, waarin de overheid 514 miljoen euro voor 2022, 2023 en 2024 beschikbaar stelt om de isolatie van woningen te versnellen. “In 2023 moet de renovatienorm praktisch en juridisch vorm krijgen ten bate van een afdwingbare en significante verduurzaming. Parallel aan beleid voor de bestaande woningbouw wordt ook gewerkt aan een verduurzamingsagenda in de utiliteit. Met passende, grootschaligere, concepten speelt de warmtepompenbranche ook in dat segment een grote rol.”